

מבצע מוסקטיר

מאת רים קור' ג. וסט

ארגון-המחתרת הלוחם של היונים בקפריסין. הם נמצאו שם מזה 13 חודשים גדושי-תחתות; ובמשך פרק זמן זה כולו לא היתה מצויה שום הודמנות לאי-מון באורחי הפעולה הקשורים במבצעים-משולבים או בפעולות-אמפיביות. ה"קומנדו" ה-42 נמצא בעצמה "שלדית" בלבד, בבריטניה הגדולה. הללו היו ברי-מזל, יחסית, משום שהגרעין של אנשי-"מארינס" המשתייכים בקביעות ל"קומנדו" זה נוסה בפעולת נחיתה תמרונים בצפון גורבניה, כחודש ימים לפני-כן. אכן, בכללו של דבר גם ל"קומנדו" זה — אחר שהושלמה עצמתו מבחינה מספרית והוא התחבר אל הבריגדה — היה יסוד הכשרה אמפיבי קלוש למדי. לא היו בנמצא שום סוגי חילות, או יחידות, מסייעים. ה"שיטת האמפיבית" שבים התיכון הספיקה בקושי כדי השטת יחידת-קומנדו אחת, וספיקותיה כבר החלו להתיישן והיו יגיעות מן הזמן ומן הטרדות. בכל זאת, תוך חודשים וחצי כונסה הבריגדה, נתארגנה וסודרו לה הסיוע ומנגנון התחזוקה הדרושים בשביל ביצוע הסתערות-אמפיבית. אניות בעלות נפח מספיק, ספי-נות-נחיתה ורכב נחיתה וחלי (L V T) עמדו מוכנות לפעולה. הליקופטרים ומטוסים להטס-גיסיסות, במ-ספר המאפשר הטסת יחידת "קומנדו" אחת, שולבו לתוך יחידות מבצעיות. ביום הנחיתה — 6 בנובמבר 1956 — ביצעה בריגדת-ה"קומנדו" ה-3 נחיתה הסתערות מוצלחת בפורט סעיד, ולכדה את הנמל.

אחר שכל יחידותיה הראשיות כונסו במלטה, צללה בריגדת-ה"קומנדו" ה-3 לתוך מלאכת התכנון והאי-מון. מתוך תחושת הדחיפות שבדבר, היה הכרח לצעוד צעדי ענק בבת אחת — לא רק באימון האמפיבי — אלא גם בכינוס היחידות שתוכלנה לתת את התמיכה הדרושה להסתערות אמפיבית תוך כדי התגברות על הליקויים הלוגיסטיים הגדולים ועל החוסר-בהספקה; בהתווית הלכת-פעולות להליקופ-טרים; במציאת אניות-תובלה מתאימות; ובאלתור אותם הדברים הרבים שלא ניתן להשיגם.

הבעיות והקשיים בהם נתקלו לא יימנו מרוב. לתכניות היתה תכונה מיאשת, שדוקא באותו רגע בו נראה היה כי אכן כבר הנן נכוחות — נעשו בהן לפתע שינויים מן-היסוד. מטות בעלי מעמד מכובד עבדו אותה שעה בבריטניה על התכניות למבצע-

אבן-ראש-פינה של המבצעים הבריטיים הצרפ-תיים היתה פורט סעיד. "מבצע מוסקטיר" היה הנחיתה האמפיבית הראשונה בעצמת בריגדה, שנעשתה על ידי "צבא-הצי המלכותי" הבריטי (ה"מארינס המל-כותיים") מאז מלחמת העולם השנייה. יחידות-ה"קו-מנדו" של ה"מארינס המלכותיים" נבדלות במידה ניכ-רת מן הגוף המקביל שלהם, מגדוד ה"מארינס" האמ-ריקאי ("צבא-הצי" של ארה"ב), שכן הנם חיל-רגלים גרידא ואין הם נועדים לשמש כגרעין לצו-ת-נחיתה-גדודי המורכב מסוגי חיל שונים, משולבים. יחידת-ה"קומנדו" של "צבא-הצי" הבריטי, שעצמתה 607 קצין וחיל, מורכבת מ-5 troops (מעין פלוגות קטנות) רובאיות, המסומנות באותיות א' — ה' (A, B, C, D, E), וכן troop סיוע, וכמובן — מפקדה. ראש תפקידיהן של יחידות-ה"קומנדו" הנו ביצוע פשיטות; והן מאורגנות באופן כזה, שניתן יהיה בנקל להפריד troop מוגברת מעל גדוד ה"קומנדו" הקטן, בשביל שתמלא משימה בלתי תלויה בסוג פעילות זה — הפשיטות.

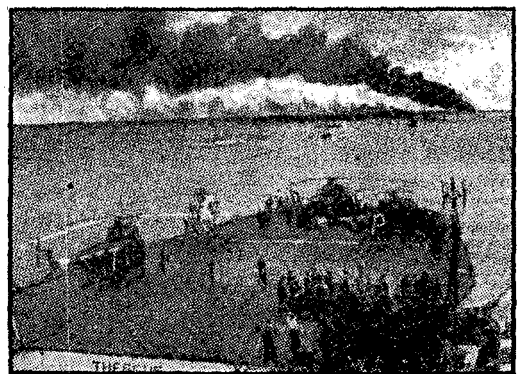
אכן, הנחה מקובלת היא לגבי יחידות-ה"קומנדו" כי עליהן לפעול במסיבות עצמאיות. רבים ב"צבא-הצי" האמריקאי קראו על מעלליה של יחידת-ה"קומנדו" ה-41 ל"צבא-הצי המלכותי", שעה שפעלה תחת פיקודה של "מפקדת כוחות-הצי למזרח-הרחוק" בסיוורים לאורך חופה של קוריאה. רבים הם אנשי ה"מארינס" האמריקאים הזוכרים את המלאכה הנהדרת אשר עשתה יחידה זו ליד הונגם שבצפון מזרח קוריאה ובסביבת מאגר המים של צ'וסין (*), כאשר היתה מסופחת לדיביזית ה"מארינס" של ארה"ב.

באוגוסט 1956 נמצאה הבריגדה ה-3 של יחידות-ה"קומנדו" בקפריסין. היחידות הנמנות עליה היו ה"קומנדו" ה-40 וה-45; והן היו שקועות כולן בתפ-קיד הקשה ורצוף-הסיכון של הדברת "א.א.ק.א." —

(*) הכונה למכתנים הקשים בהם היתה נתונה דיביזית ה"מארינס" האמריקאית, תחילה במסע ההתקדמות לעבר מאגר צ'וסין ואח"כ עוד יותר במסע-הנסיגה משם חזרה לעבר החוף, בתנאי מזג האוויר החורפי הקשה ובמצבים של כיתור וניתוק כמעט שלמים במיצוי ההרים ועל פני הדרכים הצרות והמשובשות. מקצת מפרשה זו — ראה בספר "קרבות בקוריאה" (עברית — בהוצאת "מערכות") בפרק 7.

בכללותו; והמלכות לעתים-תכופות עם האחראיים לכות הנחת, היתה בגדר צורך הכרחי אשר לא ניתן היה לקיימו. על התכניות הוטלה הגבלת-בטחון מיוחדת, ורק קומץ (יחסית) של קציני מפתח ידעו היכן תיערך העליה בחוף, ומה יהיו מבנהו ושלביו של הת-מרון. המכשירים לאיטום בפני מים של רכב וציוד — דומה היה כי לא ניתן כלל להשיגם; צותי בקרת המטוסים לוקטו וכונסו מכאן ומשם, ולא היו להם מכשירי אלחוט; היה זה זמן של פעילות מתפרצת ושל דכדוך מתוך אכזבה. בינתיים, מפקדי היחידות העמוסים והטרודים הועמדו בפני הצורך הדחוף להכשיר מחדש את גייסותיהם, להלכה ולמעשה, באורחי הפעולה האמפייביים. את המקום הראשון תפסה בעיית אימון הפרט ואימון ה-*troop* משניתן היה לחשוב כי החיילים שביחידות "קומנדו" אלה של ה"מארינס המלכותיים" יודעים מלאכתם במידה מתקבלת על הדעת, היתה נערכת ביחידה סדרה של נחיתות אמפייביות אשר מידת המורכב שבהן עלתה-והלכה בהדרגה. בינתיים היו באות ומצטרפות אליה בזו אחר זו, תוך כדי מהלכו של אימון זה, היחידות המסייעות לסוגיהן, שנועדו כתגבורת לבריגדה; ועתה צריך היה, שוב, לשלב אותן אל תוך הצוות האמפייבי. אולם לא היתה הזדמנות לעריכת "חזרה כללית" על כל אביזריה.

הבעיה השניה היתה: כיצד להרגיל ולהכשיר את ה"קומנדו" ה-45 לדרכיה-הפעולה בהליקופטרים. יחידה זו נבחרה לביצוע נחיתת הסתערות בהליקופטרים, כדי לתפוס שני גשרים חשובים מדרום לפורט סעיד. אחד מן הקשיים בהם נתקלו — ולא הפחות שבהם — היתה העובדה, כי באמצעי נחיתה זה לא השתמשו ה"מארינס המלכותיים" לפני-כן מעולם. זאת ועוד:

הליקופטרים על סיפון נושאת המטוסים "תזאאוס". ברקע נראה עשן העולה ממיכלי הדלק שנפגעו בפורט-סעיד.

לשתי נושאות המטוסים א.ה.מ. "אושן" (אוקינוס) וא.ה.מ. "תזאאוס", היה רק נסיון מוגבל בתפעול הליקופטרים. האלתור הוא שעמד ברומו של היום. בשביל להתגבר, למשל, על בעיות התדלוק, הועמדה מכונית-מיכל לבנון על סיפון-ההמראות של אחת מנושאות המטוסים. ההליקופטרים, 22 במספר, חול-קו בין שתי נושאות המטוסים.

לאוקטובר כבר צרפה אליה הבריגדה את היחידות שנועדו להגבירה, והיא היתה מאורגנת לפעולות קרב. וזו היתה התמונה הכוללת:

בריגדת ה"קומנדו" ה-3 (2800 קצין וחיל).

א. מפקדת הבריגדה:

גדוד מס' 6 לרגימנט הטנקים המלכותיים (48 טנקי "סנטוריון").

מחלקה (troop) אחת של רכבי-נחיתה זחלי לקורפוס-השריון המכותי (16 כלי רכבי-נחיתה-זחלי).

כיתה מס' 6 של סירות מיוחדת (לסירה).

מפקדת סוללת-התצפית-האמפייבית מס' 166 (לניצוח על אש תותחי הצי, והכונתה).

פלגה מתוך פלוגת רפואת-שרה מס' 15.

יחידת דואר מס' 371.

ב. ה"קומנדו" ה-40:

מחלקה נגד-טנקית, מגדוד מס' 1 לרגימנט-ברקשייר המלכותי (4 תותחים בני 17 ליטר ראות, 2 קנים-ללא-רתע בני 106 מ"מ).

צות בקרת אויר אחד.

שלוחה אחת של יחידת שרות-הסיוע-האווירי. פלגה מסוללת תצפית אמפייבית מס' 166.

ג. ה"קומנדו" ה-42:

מחלקה נגד-טנקית, מגדוד מס' 1 לחיל הרג-לים הקל מסומרסט (6 תותחים בני 17 ליטר ראות).

צות בקרת אויר אחד.

שלוחה אחת של יחידת שרות-הסיוע-האווירי. פלגה מסוללת-התצפית-האמפייבית מס' 166.

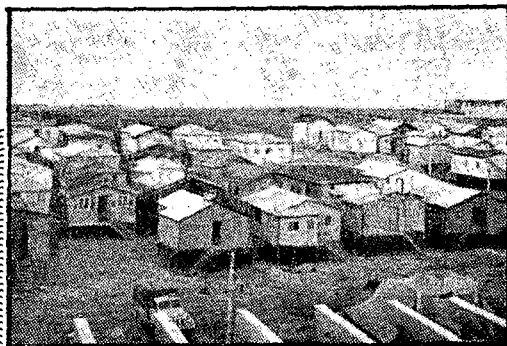
ד. ה"קומנדו" ה-45:

צות בקרת אויר אחד.

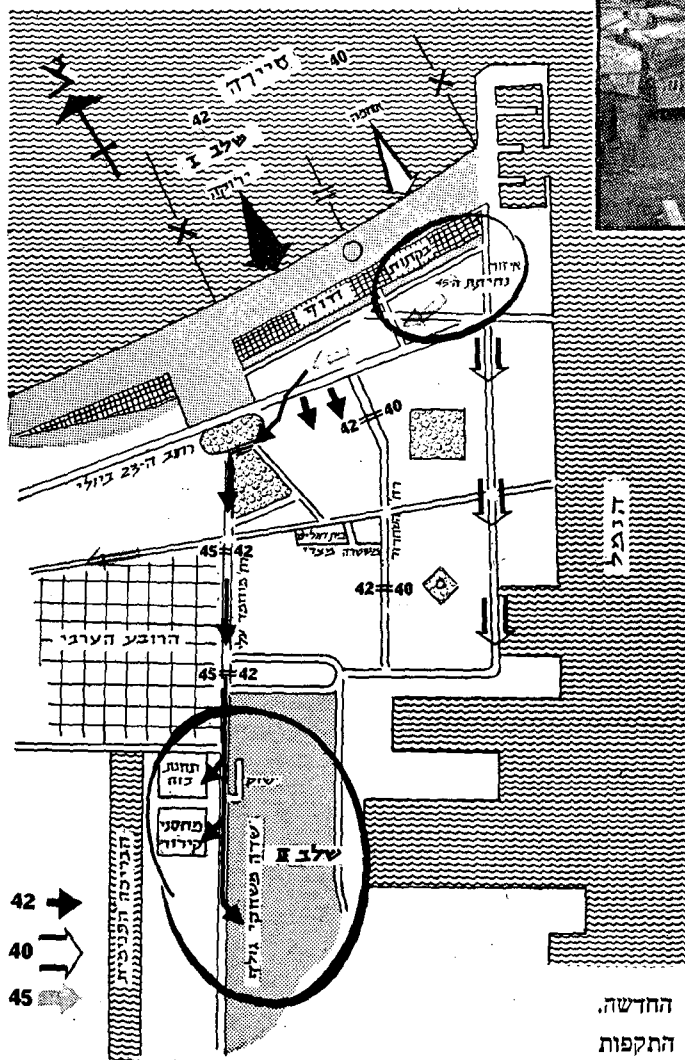
שלוחה אחת מיחידת שרות-הסיוע-האווירי. פלגה מסוללת-התצפית-האמפייבית מס' 166.

* * *

ב-30 באוקטובר ירדו יחידות ה"קומנדו" ה-40 וה-42 לספינות, והפליגו בתוך שיירה אמפייבית לעבר המזורה. שלושה ימים מאוחר יותר ירדה יחידת ה"קומנדו" ה-45 לתוך נושאות המטוסים "אושן"

האגף השמאלי של החוף "סירה ידוקה" בקתות החוף הצפופות הן בנויות על עמודי פלדה, היון מכשול קשה לרכבי הנחיתה החזלי.

בולם כלפי החלק ההוא של העיר. בשל הסיכוי לכניעת המצרים בפורט סעיד, הוחלט להצניח יחידות אלו 24 שעות לפני התחלת ההסתערות האמפיבית. התכנית שנוגדה משינוי תכנית זה כונתה בשם הולם: "מבצע טלסקופ".

ההסתערות האמפיבית שנועדה למחרת, הוא יום הפלישה העיקרי, תוכננה לפי קיום מקובלים, כשעל שתי יחידות-קומנדו הוטל לבצע את העליה בחוף ההתחלית, ולהשתלט על אותם חלקי פורט סעיד

(אוקינוס) ו"תואוס" כשהיא מוכנה לנחיתת ההסתערות ההליקופטרית — מבלי שנערכת חזרה לכך. בני-תים, הרוחות הפוליטיות המנשבות לא היו יציבות כל עיקר, והתכניות שוננו שוב תוך כדי מסע היחידות אל יעדן, הודיעו כי ה"קומנדו" ה-45 לא יבצע את נחיתת ההסתערות שלו. יום ה"ע" בשביל הצנחנים, אשר מקודם נועדו לנחות ב-6 בינובמבר בשעה "ש" + 35 הועתק עתה ל-5 בנובמבר, המטות, שעברו יום ולילה בלי הפסק הכניסו בחפזה את השינויים לתוך תכניותיהם. ה"קומנדו" ה-45 נועד עתה לעלות בחוף בתורת עתודה, ומשימותיהן של יחידות ה"קומנדו" ה-40, וה-

42 שוננו כדי שתתאמנה לתכנית הכללית החדשה. ההסתערות על פורט סעיד נערכה בשתי התקפות נפרדות. בריגדה אחת (פחות גדוד) של צנחנים צרי-פתיים צריכה היתה לנחות בפורט פואד, הנמצאת ממזרח לתעלה, מול פורט סעיד — ולכבשה. גדוד אחד של צנחנים צרפתיים צריך היה ליטול על עצמו את המשימה אשר מלכתחילה הוקצתה ליחידות ה"קומנדו" ה-45: לעלות בחוף הסמוך אל שדה-משחק הגולף שבדרום פורט סעיד וללכוד שני גשרים בעלי ערך-מפתח; על גדוד הצנחנים הבריטי ה-3 היה לנחות ממערב לפורט סעיד, בשדה התעופה גאמיל, להפוש את שדה התעופה ולהוות מחסום-

שבתוך איזורי-הפעולה אשר הוקצו להם. במשימות שניתנו להן הוכלל תפקיד הקמת המגע עם הצנחנים שיוצנחו. כאמור, יום לפני כן, לפי המשימה שהוטלה על "יחידת-ה"קומנדו" השלישית (ה-45) צריכה היתה היא לשמש תחילה כעתודה ואחר מכן להשתלט על הרובע הערבי ולבצע התחברות עם גדודי-הצנחנים הבריטי ה-3.

שחרו של יום ה-6 בנובמבר מצא את הספן האמ-פיבי, לסוגיה, במרחק של כ-2.5 ק"מ משפת ימה של פורט סעיד. דלתותיהן של "ספינות הנחיתה לטנקים" (LST) כבר היו פעורות לרוחה — וכלי "רכב נחיתה זחלי" חסרי חץ היו נפלטים בזה אחר זה ו"נטבלים" לים. ספינות-נחיתה היו חגות על פני הים ונערכות במבנים לקראת זינוקן אל קו-המוצא. הים היה שקט, והקולות המעודדים של אש תותחי הצי, שהיו אותה שעה חובטים בשפת הים במהלך ההכשרה הארטי-לרית בת 45 הדקות, ערבו לאזניים. משחתות עמדו הכן: הן נצטוו להשיב אש לכל ירי שיבוא מן החוף — אולם שום ירי לא בא משם.

על יחידת-ה"קומנדו" ה-40 הוטל לעלות בשפת-החוף השמאלית — "סיירה האדומה" — כשבאנפם השמאלי מתמשך שובר-הגלים שבפי תעלת סואץ. "בשלב ו" אמרה משימתם כי עליהם לכוון ראש-חוף צר ולהתבסס ולהתארגן לקראת "שלב ו"; בשלב שני זה הוטל עליהם לפרוץ החוצה מתוך ראש החוף ולתפוס את ארבע בריכות-עגנית-האניות שלעבר הדרום, לאורך התעלה.

יחידת-ה"קומנדו" ה-42 צריכה היתה לעלות בשפת-החוף הימנית, ב"סיירה הירוקה" ולשתף-פעולה עם ה"קומנדו" ה-40 בכינון ראש-החוף ובי-התבססות. ב"שלב ו" הועדו הם להתקדמות מהירה לאורך רחוב מוחמד עלי, כדי לתפוס את תחנת החש-מל (לכוח ולאור) של פורט סעיד, לבצע התקשרות עם הצנחנים הצרפתיים אותם ימצאו לעבר דרום, ולהשתלט על איזור פורט סעיד שהוקצה להם.

בשעת ה"ש" פחות 5 דקות ערכו מטוסי הסילון של הצי-המלכותי את טיסת ההבוקה הסופית שלהם מעל לשתי שפות-החוף של "סיירה". כלי "רכב הנחיתה הזחלי" חדרו לחוף בשעת ה"ש", כשפניהם אל הדרך הראשונה הנמצאת מעבר לשפת החוף. בקתות חוף, שהתנשאו על עמודי פלדה (ראה תצלום), ואחר-כך להגיע אל גושי בנייני בטון בני 6 ו-7 קו-היה עליהם לעבור תחילה דרך קבוצה צפופה של

מות, אשר מדרום לאותה דרך רוחבנית*) ראשית. צלפים וכלי-נשק אבטומטיים קלים, שהופעלו שב-על-ידי המצרים — לא היה בהם משום התנגדות רצי-נית לנחיתה; יד המול היתה בכך כי שפות החוף נמצאו בלתי נגועות במוקשים.

הגל הראשון של העולים-בחוף התפרס והתקיף את הצלפים בבזוקות בנות 3.5 אינשט, ברקטות בנות 106 מ"מ (** וברימונים "אנרגה" ***). גלי הנחתים הגיעו בספינות הנחיתה בזה אחר זה אל החוף ללא תקלה, אם כי מקצת אש של מרגמות וכלי נשק אבטומטיים היתה פוגעת בנחיתם מסען של הספינות. יחידת-ה"קומנדו" ה-40 נצטווה להתקדם אל ברי-כת ההתחברות ****). שני troops שנתמכו על ידי 4 טנקים קלים צרפתיים, התקדמו בדרך העוברת לאורך גדת התעלה — כשהם עוקפים את האויב שבעיר — והגיעו אל "בריכת ההתחברות" תוך 15 דקות, מבלי שנתקלו בהתנגדות כבדה. אחר זאת נצטוו להשתלט על בנין הקונסוליה-הבריטית. כאן היה הקרב חם וכבד, שכן לכיר-הקונסוליה נמצאה מוגנת היטב. התותחים בני 20 הליטרות שבטנקים הגישו אמנם סיוע-של-ממש בשיתוק נקודות בצורות של האויב, אולם את הבתים שבכיר היה הכרח לבער חדר-אחר-חדר. היה זה קרב חריף.

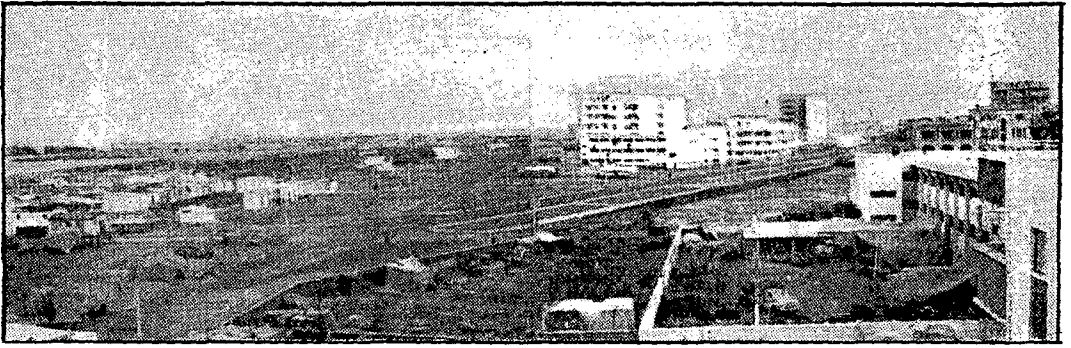
קצין המרגמות של מחלקת הסיוע שב"קומנדו" ה-40 נתקל בקושי שעה שרצה למצוא מוצב-תצפית מתאים. הוא ואחדים מאנשיו הלכו לבקר במגדלור אשר נראה להם כמתאים ביותר לתצפית באותו איזור. הם הופתעו לא מעט כאשר, בקרבם אל המג-דלור, יצאו מתוכו 20 חייל, ונכנעו בפניהם. אחד מאלה היה מפקד חיל המצב של פורט סעיד, אשר נראה היה כאילו הוא מתאזה עד מאוד שתושג הפוגה ושהלחימה תיפסק. בריגדיר מצרי זה הובל בכל המהירות אל מפקדת הבריגדה של "צבא-הצי", בעוד ה"קומנדו" ה-40 ממשיך בהתקדמותו.

(*) "רוחבנית" (לאטרלי) פרושו קו (כרגיל — דרך) העוברת לרוחבו של מערך או של חבל-ארץ, לא בכיוון מאונך אל קו החזית (הקיים — או העשוי לקום), כי אם בכיוון אשר בעיקרו של-דבר מקביל לאותו "קו-חזית". כתוצאה אין דרך כזו משמשת כרגיל למסע התקדמות, אך ערכה חיוני להערכת כוחות ימינה או שמאלה, ועל כן גם לשימוש בעוזדות, לשינויים בתכנית אופרטיבית ולהערכת התקפת-נגד. וכן להדיפת התקפת-אויב ולעריכת התקפת-נגד.

(**) נראה כי מתוך ה"קנה ללא רתע" רכובי-הגיפ האמ-ריקאי החדש.

(***) רימוני-רובה נגד טנקים.

(****) על "בריכת ההתחברות" (או תעלת ההתחברות) — ראה ב"מערכות" חוברת ק"ד, בטכסטים למפה בעמ' 82 ולתצלום בעמ' 83.

טראה כללי על החוף „סיירה אדומה“, הדרך הרוחבנית והבניינים אשר היוו את היעד העיקרי של בריגדת „קומנדו“ ה-3, בשלב 1. הרעשת ההכנה, אשר החלה לפני שעת-הש“, גומה לדלקות בבקתות החוף (הכתם הכהה שבמרכז התמונה השמאלית). ההזדמנויות ל„פעולת צלפים היו בלתי-רגילות, היות וההרעשה כוונה אך ורק לשטח חופי-הנחיתה, במגמה לצמצם ככל האפשר את אבידות המצרים.

האחוריות של כלי הרכב תשארנה פתוחות, כדי לאפשר יציאה מהירה מתוך הרכב בשעת הצורך בכך, וכן בשביל שניתן יהיה לסלק החוצה רימון נים אשר אנשי האויב יצליחו להטילם אל פנים הרכב. אכן, לאחרים מאנשי „מארינס המלכותיים“ היתה זו הזדמנות להתאמנות מאולתרת בכדורגל במשך אותה זניקה חפוזה.

כשנכנסו אנשי „קומנדו“ ה-42 אל תוך האיזור שהועד להם, נתקלו באש צלפים, עליה התגברו בהצלחה. צות זה כבש את תחנת הכוח ואת מחסני הקרור, כשהוא נתקל בהתנגדות מועטת בלבד. שיחק המול, ומפעלים חיוניים אלה נמצאו שלמים. אחר מכן המשיכה היחידה בהתקדמות, והיא הקימה מגע עם הצנחנים הצרפתיים, אשר ביום שלפני כן נחתו מדרום לאיזור שדה משחקי הגולף.

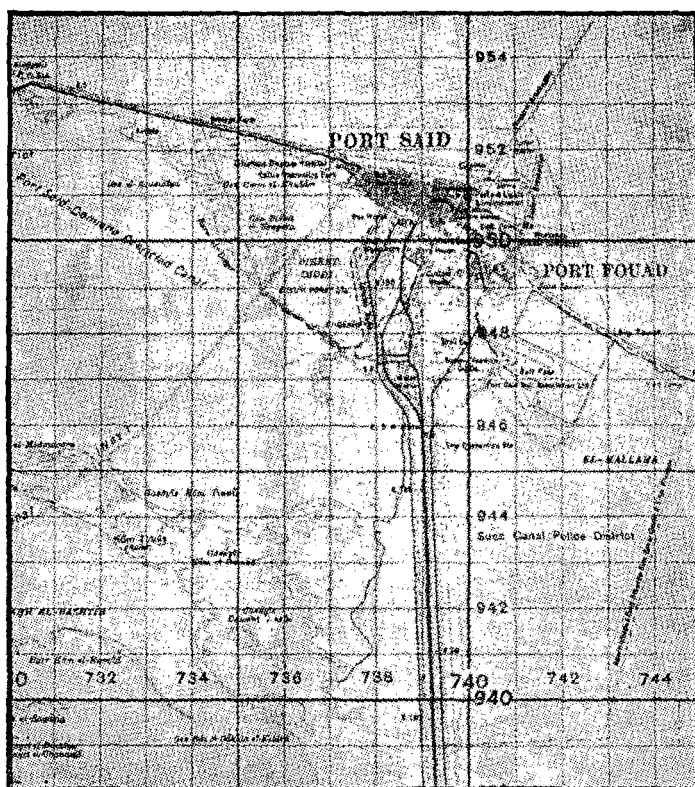
הצרפתים הודיעו כי גדוד מצרי נערך-והולך באי-זור שממזרח ל„בריתה הפנימית“, לביצוע התקפת-נגד. „קומנדו“ ה-42 הזמין מהלומת אויר — וזו הצליחה ביותר, ושיבשה כליל את ארגונו של אותו גדוד. המצרים התפזרו כאותו ערב רב, כשהם נעים לעבר הדרום. מהלומת האויר שמה קץ לגילויי התנגדות מאורגנת בהם נתקל „קומנדו“ זה.

שעה שהגוף העיקרי של „קומנדו“ ה-40 היה עסוק למדי, לא ישבו הגייסות שנשארו בראש-החוף באפס מעשה. מפקדת הבריגדה פקדה כי יש להשתלט על הקונסוליה האיטלקית, ולהבטיחה. קצין המבצעים לקח אתו מספר אנשים וטנק „צנטוריון“ אחד — ויצא קדימה. עלה בידו להגיע עד אל בנייני הקוני-

צלפ' האויב והנקודות-הבצורות לא היו אמנם מריי-בים, אך מידת ההתנגדות שהיתה מצויה — די היה בה, בכל זאת, כדי להצריך את טיהור גוש הבניינים בית-אחר-בית. לזמן בו הגיע „קומנדו“ ה-40 אל אי-זור קרפיפי המכס, הפכה ההתנגדות לעקשנית יותר. אנשי „מארינס“ נתקלו בטנק מצרי והשמידוהו, וכן הושמדו שני כלי-רכב של האויב, שהיו עמוסי גייסות הנמלטים מפני „מארינס“. בשעת לכידת קרפיפי המכס נהרגו שנים מחיילי „מארינס המלכותיים“, ו-3 אחרים נפצעו.

הנקודה המבוצרת החזקה ביותר בה נתקל „קומנדו“ ה-40 היתה „בית הצי“.

המצרים גילו כאן התנגדות נמרצת, ועצרו בעד ההתקדמות. אז הובאו קדימה טנקים, והם פרצו בתותחיהם חורים גדולים בתוך הבניינים — אולם הקרב נמשך. הוחלט אז להזמין מהלומת-אויר. אף שהחשכה החלה כבר להתפשט על פני איזור הלחי-מה, היתה מהלומת-האויר בגדר הצלחה גמורה. אנשי „צבא-הצי המלכותי“ ביערו את שרידי האויב — ועם רדת החשכה הפסיקו את התקפתם למשך הלילה. בינתיים נערכה יחידת-„קומנדו“ ה-42 יחד עם גונדה ג' של הגדוד ה-6 לרגימנט-הטנקים-המלכותי (כ-14 טנקים) לשם עריכת גיחה לתוך העיר; שלושה מן ה- troops שלה „הועמסו“ לתוך „רכב-נחיתה-זחלי“. הם דהרו לאורך רחוב מוחמד עלי במהירות של 30—35 קמ"ש, כשאש צלפים נוחתת עליהם מתוך הבניינים שלאורך נתיב-מסעם. מפקדם רואה-הנולד נקט באמצעי-זהירות מיוחד: הוא הורה כי הדלתות

הצצה חטופה על המפה מראה בבירור כי על רקע הסביבה משמשת פורט-סעיד עצמה כמטרה קטנה ומוגדרת היטב.

הופגנה כאן באופן בולט ביותר, כאשר נתגלה שאחד מהם נוקב על ידי כ-20 כדורים.

„קומנדו“ זה נצטוו לבער את רחוב מוחמד עלי ולהחזיק בו, וכן להבטיח את אנף-הימין של הבריגדה. אחר זאת היה עליהם להקים מגע עם גדוד הצנחנים ה-3, אשר צנח ביום שלפני כן מערבית יותר. האיזור לתוכו הם נכנסו עתה, המכונה „הרובע הערבי“, לא היה מוגן אלא על-ידי צלפים בלבד. אך צלפים אלה היו מרובים, ועלה בידם להאיט האטה ממשית-מאוד את התקדמות „הקומנדו“ ה-45. אנשי „צבא-הצי המלכותי“ התקשו לעתים להתמצא: רוב הצלפים היו לבושים בשלמות רחבות-מתנור-פפות, והיו מסלקים את כלי נשקם ומעמידים פני אורחים שעה שהתוקפים התקרבו אליהם. במהלך לחימה קשה זו רבים היו הנפגעים הן בין המצרים והן בין אנשי ה„מארינס המלכותיים“.

בינתיים, רבה היתה הפעילות במפקדת בריגדת ה„קומנדו“ ה-3. המפקדה-הטקטית של הבריגדה עלתה

סוליה. אפילו הדפיקות הנמרצות ביותר על הדלת לא העלו תוצאות כלשהן. כל אותן זמן היו יריות הצלפים מעיפות את הטיח מעל קירות הקונסוליה כה קרוב לאנשי ה„מארינס המלכותיים“, שלא נת-עוררה אצלם הרגשת נוחות יתירה.

צו התבונה היה: לתפוש מחפה. הקצין חזר אל תוך הטנק וציווה למפקדו לפרוץ פנימה דרך הכניסה הראשית. הטנק טיפס-ועלה במדרגות הכניסה, פרץ את הדלתות שנפתחו מעוצם המהלומה ומצא את עצמו לפתע בתוך חדרי-ההמתנה. הקונסול האיתלקי הופתע במקצת על-ידי אורח בלתי-צפוי זה, אולם התיחס אל ביקורו בחן וחסד.

ה„קומנדו“ ה-45 נצטווה לנחות (בהליקופטרים) בשפת החוף „סיירה האדומה“ בשעה „ש“+25 דקות — באיזור החוף שכבר היה אותה שעה מובטח. בפעולה זו, שהיתה יעילה בתכלית, הנחיתו ההליו-קופטרים. 415 איש ו-23 טון של אספקה של ה„קו-מנדו“ ה-45, תוך 83 דקות. איתנותו של ההליקופטר

פתק על הדלת בזו הלשון: "סגור — הלכתי ללחום באינדיאנים!".

זמן קצר אחר רדת החשכה הגיעו אל הגייסות השמועות הראשונות בענין הפסקת-אש. שמועה זו הגיעה באמצעות שידור חדשות של ב.י.סי. מלונ-דון, אך לא היה לכך אישור רשמי. מאוחר יותר נתקבלה הידיעה כי שמועה זו אמנם נכונה היתה; בשעה 2358, בליל ה-6 בנובמבר, צוה על הפסקת אש.

* * *

ככל המבצעים בהם הופעלו יחידות ה"מארינס המלכותיים", גילו יחידות אלה גם הפעם את אומץ לבן ואת יכולתן הראויה-להערכה. החודשים המעטים, חודשי תכנון ופעילות נסערים, שקדמו לכך — סיומם המוצלח בא עם לכידת פורט סעיד, מעשה שהיה בו משום תרומה נוספת למסורת-הלוחמת של כל חילות ה"מארינס" באשר הם. גם גון של בדיחות לא נעדר באותו מבצע: בטרם הפילו המצרים את פסלו של פרדיננד דה-לספס, שהתנשא בחוף פורט סעיד, הספיק מתכנן התעלה ומגשימה לשאת לראשו זמן מה כומתת-קומנדו ירוקה.

בחוף בשעה "ש" + 40 דקות בערך, ונטלה לידיה את הפיקוד הפעיל. בשעה 0715 הגיע המפקד המצרי השבוי של חיל המצב של פורט סעיד אל מוצב-הפיקוד של הבריגדה והודיע למפקד הבריגדה כי יש ברצונו להפסיק את הלחימה. למפקד הקורפוס היו נמסר על כך — והוא עלה מיד לחוף. המשא ומתן על הפוגה התנהל בבית הקונסוליה האיטלקית. אולם לא השיג תוצאות של ממש: מפקד חיל המצב אשר רצה להיכנע נצטוה על ידי הממונה עליו — בהודעה דרך קו הטלפון מקהיר שלא נותק! — כי ימשיך בקרב. לא חלה שום הפסקה בהתקפותיה חזורות-היזמה של יחידות "צבא-הצי המלכותי". המפקד הראשי של "צבא-הצי המלכותי" גנ' לויט' סיר קאמפבל הרדי הגיע לחוף השכם בבוקר, בהליקופטר אשר המריא מנושאת המטוסים "אושן" (אוקינוס). מצבו בקרב זה — יש בו כדי להזכיר לנו את רוחו הלוחמת של מי שהיה, באחד הדורות הקודמים, מפקדו הראשי של "צבא-הצי" האמריקאי — ארצ'יי-בלד הנדרסון — אשר בזמן המלחמה נגד שבט הסמינולים בחבל פלורידה, סגר את משרדו וקבע

מה רבים הם המקרים כשנשאלת כפי הבריות השאלה השטחית: "הרוצה רוסיה באמת בקיום-בצותא מתוך-שלום?", אין התשובה יכולה להיות אלא זו: "כמובן שהיא רוצה בכך. זו אחת מן המשאלות הקוסמות לה ביותר. אין ספק כי היא תחדש את מאמציה הקודמים להשיג זאת — אך אין אנו יודעים (וטוב-טוב לנו כי נתייחס אל כל אחד שיטען כי ידוע לו הדבר בבטחה — כאל מתעתע), מהי התכלית הסופית למענה היא מבקשת דבר זה, ועד מתי תרצה שיימשך".

שכן כזה היה המצב מזה זמן לא מועט, ונראים הדברים כי עוד יוסיף להיות כזה.

מתוך המאמר "הגוארדיה נסוגה!" מאת קפ' סיריל פולס, שהופיע ב"אילוסטרטד לונדון ניוז" מן ה-13 ביולי ש.י.